

Broj: 03/1-50-1-7-46-2/09

Sarajevo, 28. 12. 2009. godine

ČLANOVIMA ZAJEDNIČKE KOMISIJE ZA ODBRANU I SIGURNOST BiH

**PREDMET: Informacija o održanoj radionici o temi „Prijedlozi budžeta institucija odbrambenog i sigurnosnog sektora na nivou BiH za 2010. godinu“
Veza, akt broj: 01/1-50-3-1258/09**

U organizaciji Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH (u daljnjem tekstu: ZK) i uz podršku Misije OSCE-a u BiH i USAID – Program podrške parlamentima, 19. i 20. 11. 2009. godine, u Tuzli je održana radionica o temi « **Prijedlozi budžeta institucija odbrambenog i sigurnosnog sektora na nivou BiH za 2010. godinu** ».

Radionica je održana radi razmatranja projekcije budžeta sigurnosnog i odbrambenog sektora, a s ciljem pronalaženja optimalnog i realnog okvira budžeta za 2010. godinu.

U ime ZK radionici su prisustvovali: Branko Zrno, predsjedavajući, Slobodan Šaraba i Šefik Džaferović, zamjenici predsjedavajućeg, Mirko Okolić, Hazim Rančić i Ivo Miro Jović, članovi ZK, Dragica Hinić, sekretar, Željko Grubešić, stručni savjetnik, i Jovica Katić, stručni saradnik.

Komisiju za finansije i budžet Predstavničkog doma PSBiH predstavljali su: Sadik Bahtić, predsjedavajući, Lazar Prodanović i Velimir Jukić, zamjenici predsjedavajućeg, Bajazit Jašarević, član, i Željko Kosmajac, sekretar.

U radu radionice učestvovali su i:

- predstavnici Ministarstva odbrane BiH, predstavnici Zajedničkog štaba OSBiH i Operativne komande OSBiH s general-pukovnikom Miladinom Milojčićem na čelu;
- direktor BHMАC-a Dušan Gavran;

- predstavnici Ministarstva finansija i trezora BiH (u daljnjem tekstu MFiT), Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva odbrane BiH (u daljnjem tekstu MOBiH), Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH, Granične policije BiH, SIPA-e, predstavnici Misije OSCE-a u BiH, Štaba NATO-a u BiH, Komande EUFOR-a u BiH, OHR-a, PKF, EUPM-a, USAID-Projekat podrške parlamentima.

(**Napomena:** Svi učesnici radionice, predstavnici institucija iz sigurnosnog i odbrambenog sektora, štampali su prezentacije za svakog učesnika radionice tako da će izvještaji obuhvatiti sažeti prikaz izlaganja.)

19. novembar 2009. godine

Otvarajući radionicu, Branko Zrno, predsjedavajući ZK, istaknuo je njene ciljeve i značaj, te ulogu ZK i komisija za finansije i budžet oba doma PSBiH kada je u pitanju praćenje i realizacija budžeta. Posebno je kod učesnika seminara insistirao da tokom svojih izlaganja budu konkretni u iznošenju podataka koji su bitni za predstavnike PSBiH, te da u uporednim podacima posebno istaknu šta je važno za realiziranje aktivnosti 2010. godini.

Nakon uvodnog izlaganja i pozdravnih riječi, radionica se odvijala prema programu rada.

Ministarstvo sigurnosti BiH

Radenko Stanić, šef Odjela za materijalno-finansijsko poslovanje Ministarstva sigurnosti BiH, prezentirao je Prijedlog budžeta Ministarstva sigurnosti BiH za 2010. godinu. Naglasio je da odobrena sredstva nisu dovoljna za realizaciju reformskih procesa, međunarodno preuzetih obaveza, a posebno za održavanje opreme koja se koristi u operativnom radu policije. Prezentirao je potom strukturu budžeta za 2010. godinu. Tokom diskusije najviše interesa izazvale su stavke koje se odnose na angažiranje dodatnih sredstava za završetak izgradnje i opremanje Centra 112, Centra za smještaj stranaca, žrtava trgovine ljudima i Azilantskog centra. On je također prezentirao i obaveze novoformiranih direkcija i agencija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, te istakao podatak da će Ured NCB Interpol ubuduće raditi u sastavu Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH.

SIPA

Dubravka Štrbac, šef Odsjeka za finansije SIPA-e, prezentirala je Prijedlog budžeta SIPA-e za 2010. godinu. Posebno je potencirala pitanje izgradnje i opremanja novog objekta za smještaj SIPA-e, pregled rashoda po ekonomskim kategorijama, pregled kapitalnih ulaganja

po projektima i opremi, potrebna sredstva za plaće, pregled zaposlenih i pregled moguće dinamike popunjavanja za 2010.godinu. Istakla je da je donacija sve manje, da je budžet za potrebe SIPA-e u 2010. godini manji za 8%, da će kapitalna ulaganja biti znatno manja, da su putni troškovi povećani te da se očekuje njihovo povećanje u 2010. godini, što je objektivno s obzirom na prirodu posla SIPA-e.

Granična policija BiH

Mustafa Ovčina, načelnik Uprave za administraciju, prezentirao je Prijedlog budžeta Granične policije BiH za 2010. godinu. Govorio je o organizacionoj strukturi, kadrovskoj popunjenosti, pregledu urtoška bužeta u 2009. godini. Nepopunjena su 324 radna mjesta koja su predviđena sistematizacijom. Zakoni, koji su trenutno na snazi, ne dozvoljavaju im popunu viših kategorija policijskih službenika. Evidentan je odliv kadrova u SIPA-u jer popuna od 87,22% postaje sve izraženiji problem. Graničnoj policiji potrebna je ugentna nabavka optičkih čitača za biometrijske pasoše bez čega je nezamisliv rad na graničnim prijelazima. Isto tako neophodna je potpuna uvezanost svih graničnih prijelaza. To su problemi koje hitno treba rješavati. Isto tako, istaknuo je da je do sada uglavnom donacijama nabavljana skupa oprema, te da je sve manje doniranih sredstava što se osjeti i što će se posebno osjetiti u narednom periodu.

Služba za poslove sa strancima

Danijal Ganić, predstavnik Službe za poslove za strancima, obrazložio je unutrašnju organizaciju i sistematizaciju, prijedlog budžeta za 2010. godinu koji je usaglašen s MFiT BiH. Obrazložio je pojedine stavke tekućih i kapitalnih izdataka, te izrazio zadovoljstvo završetkom izgradnje Imigracionog prihvatnog centra koji će biti predat na upotrebu Službi 23.11.2009. Izrazio je zadovoljstvo činjenicom da je u pregovorima sa MFiT usaglašena gornja granica budžeta u iznosu od 9.070.000 KM, te da činjenica da egzistiraju samo tri godine i da su u potpunosti preuzeli kontrolu boravka i kretanja stranaca na cijeloj teritoriji BiH, govori s kakvom se ozbiljnošću radi. S Imigracionim centrom kapaciteta 120 korisnika, Služba može u potpunosti provoditi i dio nadležnosti u pogledu stavljanja ilegalnih migranata pod nadzor i njihovo udaljenje iz Bosne i Hercegovine.

Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH- osvrt na revizorske izvještaje navedenih institucija

Dževad Nekić iz Ureda za reviziju naglasio je da je Ministarstvo sigurnosti BiH u dobroj mjeri otklonilo i otklanja preporuke Ureda za reviziju za 2008. godinu. Generalna ocjena je da se procesu planiranja mora posvetiti daleko veća pažnja i da se iz uočenih slabosti mora izići s pravim i sistemskim rješenjima. Očekuje se kvalitetnije planiranje budžeta, ozbiljnije povezivanje planiranih aktivnosti s programima rada, te što manja potreba za restrukturiranjem budžeta. Skrenuo je pažnju na činjenicu da se tokom novembra i decembra puno troši, te da rad internih revizija treba unaprijediti i učiniti djelotvornijim. Također, radi boljeg planiranja i izvršenja budžeta, neophodno je da sve institucije provedu postupak imenovanja internog revizora. Na postavljeno pitanje, kao generalnu ocjenu o trošenju budžetskog novca kod svih navedenih agencija, naveo je da nema značajnijih primjedbi, te da su svi unaprijedili rad u ovoj oblasti.

Osvrt Ministarstva finansija i trezora BiH na prijedloge budžeta za 2010.godinu navedenih institucija

Huse Šepić uporedio je neke od podataka kako bi objasnio parametre predloženog budžeta Ministarstva sigurnosti BiH i policijskih agencija u njegovom sastavu. Karakterističan je nizak stepen realizacije za sve institucije, tako da Ured za reviziju opravdano postavlja pitanje o tome šta se dešava u zadnjem tromjesečju tekuće godine. Istakao je zabrinutost za stanje raspoloživih sredstava do kraja 2009. godine. U Ministarstvu sigurnosti BiH standardizirani su troškovi plaća i naknada što je dobar pokazatelj, ali i dalje se očekuje unapređenje u pripremi operativnih programa. Sa svim agencijama unutar Ministarstva sigurnosti BiH postignut je dogovor o prijedlogu budžeta u 2010. godini.

Poslanika Bajazita Jašarevića zanimalo je da li bi bilo dobro da institucije još u fazi planiranja budžeta za narednu godinu rade zajedno sa MFiT i nadležnom parlamentarnom komisijom, koristeći pri tome uporedne pokazatelje procjene sa izvršenjem u tekućoj godini. Naglasio je također da je Komisija za finansije i budžet Predstavničkog doma PSBiH, u raspravi o revizijskim izvještajima, dala prijedlog svojih zaključaka kojima od Vijeća ministara BiH traži izradu svih potrebnih podzakonskih akata u ovoj oblasti. Potom je i istaknuo stav svih članova Komisije čiji je član da se ne podržava nijedan vid stručnog obrazovanja i usavršavanja koji predstavlja redovno školovanje.

Šepić je odgovorio da u MFT postoji novi Odsjek za analitiku, te će rad i u tom segmentu biti unaprijeđen. U svakom slučaju, nema ništa protiv takvog načina rada.

BHMAC

Dušan Gavran, direktor, prezentirao je tokove izvršenja budžeta za 2009. godinu, a potom i Prijedlog budžeta za 2010. godinu. U uvodnom dijelu dao je pregled kapaciteta BHMAC-a, finansiranje (realizaciju i izvršenje budžeta) u 2009. godini, te probleme u realizaciji operacija deminiranja. Istakao je da je Budžet za 2010. godinu u okvirima prošlogodišnjeg i težište u radu bit će generalno izviđanje i inspekcije. Za deminiranje ove godine nisu uopće planirana sredstva u budžetu, što nije dobro. Zbog propusta u radu ITF fonda, SR Njemačka nije donirala iznos od 2.500.000 EUR o čemu Komisija za deminiranje treba voditi više računa u narednom periodu. Osvrnuo se i na probleme vojnog deminiranja gdje očekuje veću produktivnost i bolju logističku podršku Oružanih snaga BiH. Mišljenja je da je Zakon o protuminskim akcijama potrebno što prije usvojiti ili odbiti, jer donatori gube strpljenje. Samo u 2009. godini izgubljeno je oko 10. 000. 000 KM donatorskih sredstava, čemu je doprinijela i činjenica da nije usvojen pomenuti zakon. Potrebno je kvalitetnije angažiranje nadležnih institucija, stranih nevladinih organizacija s direktnim izvorom finansiranja, te angažiranje fondova EU koji su odobreni i čekaju realizaciju.

Huse Šepić – Ministarstvo finansija i trezora BiH

BHMAC je blagovremeno prezentirao svoju listu prioriteta za period 2010. – 2012. godina. Potrebna je i dalje veća odgovornost za trošenje odobrenih sredstava, kao i razumijevanje činjenice da su donacije sve manje i da proces deminiranja treba snažnije da podrže bh. institucije. To znači da u budžetima bh. institucija treba planirati dodatna sredstva što bi dalo dodatni impuls u realizaciji Strategije deminiranja u BiH u periodu 2009.-2019. godina.

20. novembar 2009. godine

Ministarstvo odbrane BiH i Zajednički štab OSBiH

General-pukovnik Miladin Milojević, načelnik ZŠOSBiH, dao je uvodne napomene u vezi sa izvršenjem budžeta za odbranu za 2009. i Prijedlogom budžeta za 2010. godinu, s posebnim osvrtom na zadatke OSBiH. Posebno se pri tome osvrnuo na pet oblasti, i to: mirovne operacije, deminiranje, pomoć civilnim strukturama, višak oružja i municije i pitanje pokretne imovine, te dokument Pregled odbrane. Naglasio je i činjenicu da obaveze preuzete od EUFOR-a zahtijevaju određena novčana sredstva. Obrazložio je ograničenja

koja se nalaze pred MOBiH i OSBiH na putu realiziranja postavljenih ciljeva. Ta ograničenja odnose se na čuvanje neperspektivnih vojnih lokacija, ulaganje u zastarjelu vojnu opremu, potrebu modernizacije opreme radi učešća u mirovnim misijama, otpust 1400 vojnika, pitanje obuke, te posebno neriješeno pitanje visokih troškova vezanih za odvojeni život za oko 3200 i privremeni smještaj za oko 2600 profesionalnih vojnih lica. Smanjenje ovih troškova neminovno bi dovelo do kršenja Odluke Predsjedništva BiH o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda na cijeloj teritoriji BiH.

Alma Hodžić, šef Odsjeka za planiranje budžeta, u svojoj prezentaciji detaljno je obradila i iznijela detalje relevantne za tokove izvršenja budžeta u 2009. i projekciju budžeta za 2010. godinu. Istakla je polazne informacije značajne za budžetski zahtjev, strukturu budžetskog zahtjeva, odobreni budžet, strukturu i karakteristike odobrenog budžeta za 2009. godinu. Posebno se osvrnula na probleme koji su dodatno opteretili finansiranje u 2009. godini, kao i karakteristike njegovog izvršenja. U iznesenom zaključku obrazložila je razloge mijenjanja dinamike i realizacije planiranih aktivnosti u 2009. godini. U obrazloženju projekcije budžeta za 2010. godinu obrazložila je normativni okvir za projekciju budžeta za 2010. godinu, ulazne elemente, programsku strukturu po kategorijama i programima i zaključak u kojem je istaknut mogući put do ostvarenja budžeta za odbranu u iznosu od 1.5% GDP. Istakla je finansijska ograničenja za 2010. godinu u iznosu od 341.089.000 KM, te dio aktivnosti i troškova iznad finansijskog ograničenja u ukupnom iznosu od 59.800.000 KM. Kao prioritetna nedostajuća sredstva u 2010. za realiziranje planiranih aktivnosti MOBiH i ZŠOSBiH naveli su iznos od 16,7 miliona KM, do kojih bi se moglo doći preraspodjelom sredstava već utvrđenih Prijedlogom budžeta, iz rezerve ili zaduživanjem na kreditnoj osnovi.

Šefik Džaferović prethodni dan, te Sadik Bahtić, Slobodan Šaraba, Lazar Prodanović, Bajazit Jašarević, Ivo Miro Jović i Branko Zrno su se u svojim diskusijama osvrnuli na niz pitanja i problema aktuelnih u sektoru odbrane. Predstavnici Ministarstva odbrane BiH dobili su nepodijeljenu podršku članova ZK u realiziranju neophodnih zadataka na putu priključenja BiH NATO-u, s obavezom da treba što prije da formiraju sveobuhvatne baze podataka (personalne i materijalne), otklone nedostatke u vezi sa strateškim-dugoročnim planovima, povećaju nivo odgovornosti pri planiranju aktivnosti što neminovno iziskuje i potrebnu edukaciju osoblja na tom planu, te smanje probleme koji su vezani za javne nabavke.

General-pukovnik Miladin Miložić, načelnik Zajedničkog štaba OSBiH, dao je dodatna objašnjenja tokom diskusije i odgovorio na pitanja koja su postavili učesnici radionice, što je upotpunilo sliku o pojedinim stavkama, utrošku sredstava za odbranu u 2009. i prijedlogu za 2010. godinu. Naime, završnim obraćanjem generala Miložića dat je presjek stanja u MOBiH i OSBiH što je upotpunilo sliku i dalo odgovore na pitanja članova ZK.

Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH

Miro Galić – Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH

U svom izlaganju naglasio je da je MOBiH institucija s veoma složenim i zahtjevnim sistemom planiranja i izvršenja budžeta koji nije zaživio punim kapacitetom. MOBiH opterećuje problem imovine koji ne mogu riješiti sami. Računovodstvena evidencija mora biti bolja kao i kvalitet imputa. Smatra da je u nedopustivo lošem stanju informatička oprema, koju treba nabaviti, te obučiti osoblje. Mišljenja je da je omjer planiranih sredstava za plaće (80%) u odnosu na ostalo nepovoljan, te da je nedopustivo i nelogično da u protekloj godini nisu utrošili 13.000.000 KM, što stvara sliku o lošem planiranju.

Ministarstvo finansija i trezora BiH

Huso Šepić se u uvodnom dijelu osvrnuo na projekciju budžeta za sektor odbrane u 2009. godini i obrazložio Dokument okvirnog budžeta institucija BiH za period od 2009. do 2011. godine te detalje značajne za sagledavanje projekcije budžeta Ministarstva odbrane BiH u 2010. godini. Istakao je da MOBiH nije usaglasilo detalje sa MFiT o iznosu od 59.800.000 KM. Izrazio je sumnju da se mogu realizirati sve planirane obaveze jer još uvijek nema dovoljno analitičnosti u praćenju realizacije budžeta MOBiH. Naglasio je da MOBiH ne postupa po instrukcijama MFiT i da im ne dostavlja detaljna objašnjenja gdje se troše i za šta se planiraju sredstva. Ne provode se inventure, nema valjanih programa i to doprinosi stvaranju nedovoljne odgovornosti u planiranju. Pozvao je predstavnike MOBiH na bolju saradnju u traženju optimalnih rješenja.

Bajazit Jašarević, Lazar Prodanović, Slobodan Šaraba i Branko Zrno posebno su insistirali na transparentnosti trošenja budžetskih sredstava, na zatvaranju neperspektivnih i rješavanju pitanja lokacija, na potrebi održavanja sastanka relevantnih komisija PSBiH s

predstavnicima MOBiH i MFiT. Jednoglasna je ocjena da način rada i rasprava tokom radionice govori o pomacima u oblasti planiranja budžeta u sektoru odbrane i sigurnosti.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE BUDŽETSKE RADIONICE

Radionica je rezultirala usvajanjem zaključaka kojima bi trebalo da se rukovode sve institucije prilikom utvrđivanja konačnog budžetskog prijedloga, odnosno usvajanja Budžeta za 2010. godinu:

1. Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH podržava napore Ministarstva odbrane BiH i Zajedničkog štaba OSBiH u realizaciji aktivnosti koje Bosni i Hercegovini stvaraju bolje uslove za brži ulazak u NATO i EU što, prije svega, znači stabilno odbrambeno-sigurnosno okruženje i afirmaciju ugleda i pozicije BiH. Stoga se od Vijeća ministara BiH zahtijeva da još jednom prije usvajanja Budžeta za 2010. godinu razmotri mogućnosti finansiranja predloženih aktivnosti ovog ministarstva u iznosu od 16,7 miliona KM, a koje su posebno značajne za ispunjenje obaveza prema planiranim misijama, a nisu predviđene budžetom koji je predložilo i odobrilo MFiT BiH.
2. Od Komisije za deminiranje Vijeća ministara BiH traži se da, u saradnji sa Centrom za uklanjanje mina BHMACH, do 31.12.2009. dostavi informaciju o stanju donacija za potrebe deminiranja u BiH, o aktivnostima ITF međunarodnog povjereničkog fonda za deminiranje sa sjedištem u Sloveniji i aktivnostima koje realiziraju na teritoriji BiH, o mogućnostima izdvajanja inicijalnih sredstava za deminiranje iz domaćih izvora, kao i objektivan prikaz realizacije Strategije deminiranja u BiH u periodu od 2010. do 2015. godine.
3. Od Ministarstva odbrane BiH i Oružanih snaga BiH traži se da, u saradnji sa Centrom za deminiranje BHMACH, sagledaju mogućnosti za povećanje kapaciteta za deminiranje u 2010. godini, vodeći računa o resursima i kapacitetima koji su im na raspolaganju kao i otklanjanju problema koji su taj proces usporavali tokom 2009. godine.
4. Od nadležnih institucija, a prije svega od Vijeća ministara BiH, traži se da što prije razmotre situaciju i predlože rješenje u vezi s povećanim zahtjevima policijskih službenika za putnim troškovima i troškovima smještaja na relaciji između mjesta prebivališta i radnog mjesta. Rješavanjem problema bilo bi omogućeno dalje

održavanje nacionalne i regionalne strukture policijskih službenika u policijskim agencijama, posebno Graničnoj policiji BiH.

5. Komisije za finansije i budžet Predstavničkog doma PSBiH i Doma naroda PSBiH, u saradnji sa Zajedničkom komisijom za odbranu i sigurnost BiH, održat će tematsku sjednicu s predstavnicima MOBiH i ZŠOSBiH o problemima planiranja i izvršenja budžeta kako bi se došlo do racionalnih i ostvarivih rješenja.

PREDSJEDAVAJUĆI KOMISIJE

Branko Zrno

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a